

Ott

Kl 389

Geschenk des Bibliotheksassistenten
Dr. Wolfram Lüthier.

BREVIARIVM JVRIS FEVDALIS III. TABVLIS

ITA METHODO NATVRALI DISPOSITVM,

VT CVNCTA EJVS PRINCIPIA
TAM QVOAD

PERSONAS FEVDVM CONSTITVENTES
QVAM QVOAD

FEVDORVM NATVRAM,
MODOS

ADQVIRENDI, RETINENDI, AMITTENDI,
DIVERSAQVE JVRA,

ET

ACTIONES

VNO QVASI OBTVTV

OCVLIS ET MENTI SVBIICANTVR
FACILLIMEQVE MANDENTVR MEMORIAE.

AVCTORE

JOANNE CONRADO SIGISMUND^O TOPP

MAGNAE BRITANNIAE REGIS CONSILIARIO AVLICO.

C E L L I S;

1910. 292
ANNO CCCCCXXXV,

CANDIDO LECTORI SALVTEM ET OFFICIA.

QVVM FAVTORVM honoratissimorum quidam amicissimus, confecto mecum ocissime cursu juris, meum me rogaverit consilium: quo pacto juris feudalis doctrina breviter tradi, & facile hauriri queat: non potui non facere, quin desiderio ejus occurserem, ipsique integrum hanc materiam unica tabula sifterem efficiam, quam ut prolixam nimis, & ad usum non satis accommodatam, secundum objecta in tria membra, argumenti vero copiae cedens, in quatuor tabulas partitus sum.

Quae levis adumbratio, licet non fuerit ardui operis, attamen ita arrisit bene erga me animatis, ut antigrapha peterent, quare me & exscribendi difficultas, & mora movit, ut paucilla exempla typographo excudenda permitterem, quae INDICI meo JVRIS PRIVATI ante novem annos edito mantissae loco, si libet, addi queunt, & MEMORIAM pariter firmabunt ac JUDICIVM.

Etenim in praesenti non attinet, neque angustia paginae permittit, de usu tabularum ab illustri Wolfso

In

In hor. subsecuīs Marpurg: Trimestr. aēstivo anni cīcīccxxx.
Nro. 3. editis.

demonstrato, ac antea jam agnito fusius agere.

In eo autem nequeo mihi temperare, quo minus
vnum in hanc rem testimonium antiquitatis adferam,
quod est *M. Fabii Quintiliani lib. XI. c. 2. p. m. 805.* sic se habens:

,,Omnis disciplina MEMORIA constat, frustraque docemur, si, quicquid au-
,,dimus, praeterfluat:

& circa finem capitū: p. m. 812.

,,Verum & in his, quae scripsimus, complectendis, multum valent, & in iis,
,,quae cogitamus, continendis, prope SOLAE (excepta, quae potissima est,
,,exercitatione) DIVISIO & COMPOSITIO:

& paulo post. p. 813.

,,Cohæretque omnis rerum copulatio, ut ei, nihil neque subtrahi, sine mani-
,,festo intellectu, neque inseri possit:

Interim vtere hisce, si ita videtur, LECTOR
BENEVOLE, sin vero minus, fave instituto, &
VALE.

CELLIS a. d. X. Aprilis cīcīccxxxxv.

J-EAT

J. GAT

TAB: II.

SECUNDVM OBJECTVM IURIS FEVDALIS sunt

	ADQUISITIONIS in VETUS, quod iur successionsis ad aliquem ex PACTO & PROVIDENTIA MAJORUM devoluitur. NOVUM, quod qd ipse adquisivit.
PROPRJUM sive RECTUM, in quo nullibz à commun ibus juris feuda lis regulis deflect itur. & NATURALIA vbique SALVA, nec paetione restricta & tum feudum tantum modo di stinguitur vel ra tione	FORMÆ in LIGIUM leibz venster Ausnäthe, quando vafallus domino contra omnes sine exceptione fidelitatē promittit. [NON LIGIUM, quando vafallus non indifinete, sed hoc vel illo excepto, domino ad fidelitatem praestandum se obligat. REGAT [ECCLESIASTICVM ein Zepter Lehn.
I. de FEUDORUM NA TURA & confitunt NATURALIA. (1. in RE IMMOBILI (2. in JVRAMENTI FIDELI TATIS & (3. in SERVITIORVM MI LITARVM INDETER MINATORVM PRÆ STATIONE. (4. SVCCESIONE MASCY LOVM. (5. RENOVATIONE INVE STITVRÆ. (6. RESTRICTIONE DOMI NI & prohibitione aliena tions. (7. ABALIATIONE ob FELO NIAM. Horum conservatio, vel arbit traria delibatio facit FEV DVM vel	QUALITATIS in NOBILE, SECVLARE ein Zahns-Lehn. IGNOBILE sive BRGENSE. ECCLESIASTICVM ein Krummstädtisch Lehn, FEVDVM CAMBVCÆ, CAMBVTAE &c. quod in re ecclesiae constituitur. quorum transferri potest: das Pfarr-Lehn.
RES FEV DALES, quaes sub lege FIDELITA TIS & pra fandorum SERVITIO RVM MILL TARIUM da ta: & circa has agendum	REI IPSIUS in SECVLARE, quod res seculari constituitur, & res est vel
II. de ADQVISITIONE TAB. III	SITUS in feudum
III. de AMISSIONE TAB. III.	ADQUISITIONIS & quidem respectu
IV. de DIVERSO IV RE TAB. III.	REI, quando feudum in RE MOBILI, vel que VSV CONSMITVR, vel cuius possedit in va fallum non transit, vel in PECVNIA, que vocatur ein Lehn Stamm, confi tuitur, quod fit
	MODI ADQVIENDI & est vel
	Imo. Si ipsi VASALD pecunia sub conditione fidelitatis detur sub cautione tanta pecuniae quantitate, in casu finiti feudi refuenda.
	IIId. Si pecunia TEFIO cuidam sub usuris credatur, vt vafallo inde reditus solvantur.
	IIIId. Si ipse DOMVS pecuniam retineat, & inde reditus certos vafallo praefert. ADVOCATIA, sive PROTECTIONIS, quod aliqui pro patrocinio in disceptando causis praefit, conceditur. APER TVRÆ, quod hac conditione conceditur, vt Vafallus loco servitorum, tempore belli arcem, vel civitatem operat. CENSVALE, vbi vafallus sub promulgatione fidei praedium accipit, vt loco servitorum certum censum, vel certam pen sum quoniam praefert, unde FEVDVM PENSIONARIVM dicitur.
	CONDITIONATV, ein Sch-Lehn, quando certa quedam, servita expresa, quibus praefit ab aliis immunitis est. Huc pertinet, vafallus feudando juvet, quorum spectant PACTA GANERBINATVS.
	IVDVM CASTRENSE sive BVRGENSE ein Burg-Lehn, vt Vafallus Dominum in certo castro de mittebant.
	GVARDIAE, quando secundum certum Vafallo pro CVSTODIA assignatur, vt inde fructus ad dies vita vel ad tempus percipiatur. GVASTALDIÆ, qd loco mercedis pro ADMINISTRATIONE NEGOTIORVM domini conceditur.
	LADEMIALE, qd vel INTER SERVITIA, vel loco servitorum LADEMIVM CERTVM vel CANON praefari debet. QUATERNA TVM, vbi loco servitorum FRVCTVS PRO MENSA vel SVSTENTIONE PRINCIPIS praefantur.
	I. ALIENABALE, qd ita conceditur, vt vafallus idem in quemcumque alienare possit. II. de CAMERA sive BVRSA, vbi princeps certos redditus pecuniarios ex CAMERA singulis annis solvendos sub lege fidelita tis & servitorum ad DIES VITÆ aliqui concedit.
	III. de CAVENA vbi princeps certos REDITVS FRVCTVM VINI vel FRVENTI, singulis annis ad DIES VITÆ sub lege fidelitatis praefat.
	III. HABITATION, quando jus habitudi in aedibus vel castro sub lege fidelitatis aliqui ad DIES VITÆ, conceditur ad quod per pacta recta referri potest FEVDVM KEMINATE, vulgo Kennad, vbi LAPIDEA AEDIFICIA majora & defensi oni adcomodata sub nexu feudali conceduntur, Brunquell peculiari Diff. §. 6. item §. 35. 36. 37. 38. & 39.
	V. mere HEREDITIUM, ein eigenthümlich Lehn-Gut.
	VI. SOLDATÆ, qdo prefatio certae pecuniae vel certorum SOLIDORVM, vel rei consumabilis aliqui ad vitam, sub lege fidelitatis atutio conceditur. Cui adnumerari possunt die Schüpf. Lehn in Suevia, quae morte expirant, Vid. Befold Thef. præf.
	TRANSMISSIONIS vbi est vel

TAB: III.

OCCUPATIONEM, vbi non nisi BELLICA cum iure POSTLIMINII locum habere potest, quia regulariter res libere occupantur, & cum constitutio servitutis & servitorum sit facti ab allegante probandi, res quelibet praefundit LIBERA a SERVITIIS.

ACCESSIONEM, vbi hujus species omnes, exceptis iis, que tantum modo mobilibus conuenient, locum habent, omnesque REGVLAE de FRVCTIBVS & IMPENSIS ad plicari possunt.

Interim tamen REGVLAE de FRVCTIBVS FEVDALIBVS ex *Iido Feud. 18. §. His consequenter probe notanda:*

FRVCTVS FEVDI vafallo POST KAL. MARTII vsque ad AVGVSTVM mortuo, (sicque feudo apero) ad heredes ALLODIALES scilicet FILIAS, sin vero vafalus alio anni tempore deceferit, ad DOMINV M FEVDI pertinere.

TRADITIONEM five INVESTITVRAM, PROPIA five VERA,

quae est vel

ABVSIVA sive FICTA per baculum sceptrum, vexillum, gladium, ensim, claves, conferatur *Brunquellii diss. de feudo Keminatee §. 32.*

CONSTITVTVR, (1. Si quis praeedium alienum possidens DMINO ejus PLENO servitia de illo per XXX praefter annos, tum ejus DOMINIVM VTILE adquirit & Dominus retinet DIRCTVM 2. Feud. 26. §. His consequenter. &c.

E CONTRARIO.

VSVCAPIONEM, vbi jus feudale cum Romano perfecte congruit, jus fendi enim vel.

(2. Si DOMINVS, qui habet PLENVM DMINIVM rei, NON DOMINO per XXX annos servitia praefter, ille amittit DOMINIVM DIRECTVM, & retinet tantum modo VTILE, DIRECTO in NON DOMINIVM translato.

Nam vroque casu, qui deficit TITVLVS, opus est XXX annorum praescriptio vel usucapione.

DISSOLVITVR, (1. Si DOMINVS DIRECTVS feudi plessionem per XXX. annos fine titulo habeat, adquirit VTILE DMINIVM. l. 8. §. I. C. de 30. vel 40. annor. praescripti.

NB. Modo horum possumus positiva mala fides a Vafallo vel Domino probari nequeat, c. 5. & vlt. X. de praescriptionibus.

(2. Si VTILIS DOMINVS servitia in XX. annos denegaverit, & fine titulo possederit, tum adquirit & DIRECTUM, c. 1. g.

(3. Si TERTIVS quidam bona fide a Vafallo feudum vt ALLODIVM emerit atque per XXX annos possederit, tum enim illud vt ALLODIVM adquisivit *Auten, Malabed's C. de praescriptio longi temporis, Nov. CXVIII, cap. 7.*

PACTA CONFRATERNITATIS, quae sunt vel UNIVRSALIA vel PARTICULARIA, vel BILATERALIA five RECIPROCA vel UNILATERALIA five NON RECIPROCA & indigent confit DOMINI DIRECTI, immo si concernant MAIORA IMPERII FEVDA consensu ELECTORVM TESTAMENTUM, quod regulariter non habet locum nisi de fructibus & renovationibus, & nisi (1. Statuto vel confuetudine testamenti factio permisit, 2. de feudo MERE HEREDITARIO. (conscientibus DOMINIS DIRECTIS & AGNATIS,

De FEVDI AD-
QVISITIO-
NE per

SUCCESSIONEM, quae competit vel per.

DESCENDENTES MASCULI HABILES, aequaliter, qui tam illud repudiae & feudum retinere nequeant, NOFILIAE nisi.

INHABILES vero sunt vel.

(F)VDVM fit FEMINVM vel FEMINAE.

(nisi pacto vel confuetudine, & tum

(deum) masculis deficientibus admittantur.

NATVRA, furiosi, dementes, furdi & coeci, sed hi non priuandi fendo iuste quaefito ob supervenientem talen casum vel morbum, nec hermaphroditus, si masculinus sexus praevaleat, excludendus.

LEGE, adoptati, arrogati, monachi, & clericci, (qui tamen admittuntur, si servitia non in perfoma praefanda) NEC LEGITIMATI etiam per subsequens matrimonium. 2. Feud. 26. §. naturales. Dmns. Pufendorf. Obj. LXXX.

CONVENTIONE, vt nati ex matrimonio ad MORGANATICAM.

ASCEDENTES NON SVCCEDVNT nisi (1. mo. feendum novum iure ANTIQVI datum, (2. do. nisi ipsi pro successo promissa, (3. io. nisi ob benemerita patris concepsum, (4. io. nisi mere hereditarium, (5. nisi confitudo vel ius scriptum aliud ferat, & tum his casibus concurrunt cum FRATRIBVS GERMANIS ET CONSANGVINEIS).

COLLATERALES a primo adquirent descendentes, sed non succedunt primo adquirenti, sed VL TIMO D'VNCTO, fraterque GERMANVS non excludit CONSANGVINEVM nec eis FILIOS, sed fratris filii succedendo patrui concurrunt in stirpes ex iure civili & quidem JVRE REPRESENTANTIS in NEPOTIBVS celare.

SIMVLANEE INVESTITI, wann se der gesammten Hand auf alle Fälle gehörende Folge geleistet, erleder alle, oder nach Recht der Sipp-Zahl.

DOMINOS relinquentे mortuo, alias non.

LEGES, quae defertur MASCULIS & AGNATIS PROXIMIS ex LEGITIMO MATRIMONIO natis & hi sunt vel.

Nota: Vafallii VXORI propter ILLATAM DOTEM DONATIO PROPTER NPYTIAS in fecuritatem ejus confititur, illaque etiam fruitur TOTALITIO, quod continet DOTIS DVPLICATAS, interdum autem QVADRuplicATAS VSVRAS DOTEM ABSORBENTES & hoc unico casu gaudet JVRE PRAEALATIONIS,

RENOVATIONEM, quae I. à VASALLIS OMNIBVS, quandoque, si INDIVISIVM est feudilegitime queacti ob domum vel vafallum mutatum, solemnis facta confirmatio & perfurit.

NB. EXPECTAVITI non

petunt renovationem, vi-

Pote reali iure destituti,

II. intra ANNVM & DIEM a die SCIENTIAE salvis tamen excusis cauiss. III. per HVMILEM & DEVOTAM PETITIONEM durch einen Anfangs-Bettell, quam sequitur ein Muth- Bettell oder Muth-Schein deinde, IIII. OBLATIO LAVDEMII (der Lehn-Wahr oder des Lehn-Geldes) ad confuetudine, non si dominus, sed si Vafallus mutatur, & feudum ad collaterales transit solvendum & est quinquefima, in SAXONIA autem viceima pars pretii. In MVA pro quoivis equo 25. Thaleri solvantur.

IV. ACTVS INVESTITVRÆ &

V. JVRAMENTI FIDELITATIS PRAESTATIO die Leistung der 1. Pflicht, vel ab ipso Vafallo, vel ejus procuratoris mandato speciali instruто. Quo facto expeditur der Lehn-Brief.

TAB: III.

*III. De AMMISSIONE
FEVDI & haec
contingit vel*

(1.) ob **FELONIAM**, quae
est vox barbara five à **ſallere**, five à **ſchelen**, aut ab
antiquo voce **francorum**
FELON derivata, quod
adjectivum, secundum
Richeletum, in **dictionario**,
significat hominem
trucem & truculentem
einen grausamen, bau-
ſchen oder hartnäckigen
Menschen; haec **FELO-**
NIA oritur vel.

**COMMIT-
TENDO**

IN PERSONAM DOMINI

DIRECTO (1. si DOMINVM OCCIDAT. (2. VULNERET. (3. per ADMENATONEM. (4. per VERBA INVIRJOSEA. (5. per AMICITIAM cum INIMICO domini contrafam. (6. per accusatiōnem de CRIMINE CAPITALI & spontaneum testimoniūm in tali cauſa. (7. per ACTIONEM FAMOSAM. (8. per revelationem CREDENTIAE. (9. NEGATIONE REI FEVALDIS.

INDIRECTO IN FAMILIAM DOMINI. (1. si familiam ejus enormi afficerit injuria & dominum CV-
CVRBITAVERIT seu cum domini vxore rem habuerit. (2. vel faltem se exercuerit concubum
cum illa, aut ipfi osculum luxuriosum dederit. (3. si cum domini filia aut cum nepte ex filio, aut
forore nondum elocata, aut vidua domini, quae mater praefensis domini, concubuit.

ALBANEO & TRADENDO FEVDVM, in DOTE MANDO, in EMPHYTEVS NAMO,
PERMVTANDO, OPPIGNORANDO fine consenfu domini. Consententibus vero domino &
agnato oppignoratio & supposicio immo & SVBINFEVDATIO permisfa: sed RESOLVTO jure
DANTIS, RESOLVITVR jus ACCIPIENTIS.

IN FEVDVM & hoc quidem

DANTIS, RESOLVITVR jus ACCIPIENTIS.
DETERRIORANDO illud dolo vel latra culpa, de quo iudex arbitratur.
trinet. (1. PARRICIDIVM. (2. PRODITIO CONVASSALLI. (3. crimen MAIESTATIS LAESAE.
4. INCESTVS (5. nimia SAVETITIA in subditis.

IN EXTRANEVM quo pertinet. (I. PARRICIDIVM
4. INCESTVS. (5.
O (1. non praefando servitia indic. (2. dominum in a
diem renovationem non perdo. 2. Feud. 24. p.

Note. Vafalita feudo non privatur IPSO JVRE, & fine cognita culpa, sed sententia privatoria interveniente, ante quam semper REMISSIONI locus, non post eam, quia agnati per hanc jus quaesitum absent.

(2.) Per FEVDI INTERITUM TOTALEM vel PARTIALEM, vbi servitia, vel in totum cessant, vel indeterminata minuantur.

(3.) Ob REFLUTATIONEM modo haec non facta intempestiva.

(33.) Ob REFUTATIONEM modo haec non facta intempeste, vel in frauem domini, aut heredum allodialium, hi enim ob impensas habent jus RETENTIONIS. Mv. P. 4. d. 368.

P. 4. d. 368.

(JUS AD REM, quod oritur, vel ex pacto, vel contractu de FEVDO CONSTITUENDO

*III. De DIVERSO
FEVDORVM
JVRE, quod est
vel*

IN RE in FEVDO CONSTITUTO quod adquiritur per

INVESTITURAM, quaeritur a Germano **Vesten**, quod significat firmare, stabilire, vel etiam investire, scilicet veste aliqua induere, & cibisOLEMNIS FEVI TRADITO, praefatio
JURAMENTO FIDELITATIS, fvi HOMAGIO, vel HOMINIO (Germ. die Lehns-Pflicht) quo vasallus promittit, se velle DOMINA-
NUM, quod PROBAM INCOLUMEM, quod BONA TUTUM, quod FAMAM HONESTUM fervare & omnia utilia, quae
loc confundato agere, vel facere, datur ergetur, gebursum et gewirius seu wolle.

ACTIONES, quae sunt vel

PERSONALES	PACTO & tunc competit CONDICTIO EX MORIBVS, quia <i>Servio</i> novum contracum confusenlos fingenit vix asfendium,
velex	CONTRACTV ex: gr: emti venditi, aut praefcriptis verbis per permutationem conventio facta, qua etiam dominus vtitur ad exigenda servitia, immo
REALES & POSSESSORIAE, ut Imploratio in SVMMARISSIMO, & INTERDIU: QVORVM BONORVM, VTI POSSIDETIS directum & vtil, <i>Can. Redingranda</i> 3. c. 3. q. I.	eriam conditionis causa data, causanam non fecit
sunt vel	DOMINI REI VINDICATIO
	VASALLI REI VINDICA: ANTE TRADITIONEM per ius <i>agere nosse</i> , five PRAELATIONIS & CONGRULEx <i>l. congruit. C. de locat pрад. civil: dutch de Vorfranck, Einhardus Recht, Naber: Kauff</i> , vbi Vasallus schema genealogicum exhibere, & respectu
	TIO UTILIS & omnes: actions dominis alias competentes ex: gr: CONFESSORIA, NE: GATORIA, FINIVM REGVDORVM &c.
	POST TRADITIONEM per AGNATORVM: ACTIO REVOCATORIA exjure RETRACTVS, quod exercetur vel
	REVOCATORIA ex JVRE RETRACTVS intra annum à die scientiae specialis computandum 2. Feud. 26. §. Titius & legitimatio eodem deber fieri modo qui ad praeclarionem necessarius 2. Feud. 24. pr.
	REVOCATORIA ex JVRE SVCCESIONIS, si alienatus ultimus heres feudalis mortuus, & durat XXX annos à tempore delatae successoris, nec premium possessori refutatur.
	Nota: Confusenlos suum laicorum in Savoia libet.

Nota: FEVDALIVM CAVSSARVM COGNITIONES pertinent ad CANCELLARIAS, exclusis VRIIS PROVINCIALIBVS, B. Dm^o Pufendorf in *introductione in processum civilem*, P. I. c. III. §. 22. & c. XI. §. 13. Sed disentit ab hac sententia, à similitudine iudiciorum imperii deducta, ejus Filius Sum. Appell. Trib. Confiliariis illutr. Dm^o Frid. Esaias Pufendorf Ob: L.

De religio

PROCESSVS JVRIS COMMUNIS regulariter observatur.

KC 389

4

ND 18

ULB Halle
007 401 736

3

BREVIARIVM JVRIS FEVDALIS III. TABVLIS

HODO NATVRALI DISPOSITVM,

ET CVNCTA EJVS PRINCIPIA
TAM QVOAD

SONAS FEVDVM CONSTITVENTES
QVAM QVOAD

FEVDORVM NATVRAM,
MODOS

VIRENDI, RETINENDI, AMITTENDI,
DIVERSAQVE JVRA,

ET

ACTIONES

VNO QVASI OBTVTV
LIS ET MENTI SVBIICIANTVR
ILLIMEQVE MANDENTVR MEMORIAE.

AVCTORE

JOANNE CONRADO SIGISMUNDO TOPP
BRITANNIAE REGIS CONSILIARIO AVLICO.

C E L L I S;

1910 9 292
ANNO CCCCCXXXXV,

